

Bruselj, 15. april 2025
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Zadeva:	Sklepi Sveta o nadzoru nad izvozom orožja

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o nadzoru nad izvozom orožja, ki jih je Svet (zunanje zadeve) sprejel 14. aprila 2025.

SKLEPI SVETA O NADZORU NAD IZVOZOM OROŽJA

1. Svet poudarja, da odgovorna politika trgovanja z orožjem bistveno prispeva k ohranjanju mednarodnega miru in varnosti ter spoštovanju človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava. Ponovno potrjuje svojo zavezanost spodbujanju sodelovanja in približevanja politik držav članic za preprečevanje kakršnega koli izvoza vojaške tehnologije in opreme, kadar so izpolnjena merila iz Skupnega stališča 2008/944/SZVP za zavrnitev takega izvoza.
2. Svet opozarja na svojo zavezanost okrepitvi nadzora nad izvozom vojaške tehnologije in opreme s sprejetjem Sklepa Sveta (SZVP) 2025/779 z dne 14. aprila 2025, ki spreminja Skupno stališče 2008/944/SZVP, pa tudi na svojo zavezanost okrepitvi sodelovanja in spodbujanju približevanja na področju izvoza vojaške tehnologije in opreme v okviru skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) z vzpostavitvijo, spoštovanjem in izvajanjem visokih skupnih standardov za nadzor nad prenosom vojaške tehnologije in opreme v vseh državah članicah. To bo med drugim še naprej potekalo z izmenjavo ustreznih informacij med državami članicami, tudi informacij glede obvestil o zavrnitvi in politik o izvozu orožja, ali z opredelitvijo možnih ukrepov za še večjo usklajenost. Z vojaško tehnologijo in opremo bi bilo treba trgovati premišljeno in odgovorno, treba pa bi si bilo tudi kar najbolj prizadevati za preprečevanje njenega preusmerjanja k teroristom, storilcem kaznivih dejanj in drugim nepooblaščenim uporabnikom.
3. Svet pozdravlja obnovljeno zavezanost držav članic pravno zavezujočemu skupnemu stališču, kakor je bilo spremenjeno s Sklepom Sveta (SZVP) 2025/779, ter poudarja pomen temeljitega ocenjevanja vlog za izvozna dovoljenja za vojaško tehnologijo in opremo glede na v njem navedena merila.

4. Svet ponovno potrjuje skupni cilj, ki je bil leta 2008 podlaga za sprejetje Skupnega stališča 2008/944/SZVP. Opozarja na prejšnje ocene, da je mogoče doseči nadaljnji napredek pri izvajanju Skupnega stališča za zagotavljanje največje možne usklajenosti držav članic na področju nadzora nad izvozom orožja. Pozdravlja dejstvo, da so bila navodila za uporabnike za Skupno stališče 2008/944/SZVP spremenjena, da bi zagotovili še večjo uporabnost meril za oceno tveganja iz navedenega skupnega stališča. Poudarja, da dosledna razlaga in praktična uporaba teh meril spodbujata približevanje nacionalnih politik za nadzor nad izvozom orožja.
5. Svet ponovno potrjuje svojo zavezanost preprečevanju in zatiranju preusmerjanja vojaške tehnologije in opreme, zlasti osebne in lahkega orožja, ki prispevata k oboroženemu nasilju po vsem svetu. Ponovno poudarja, da je treba preprečiti izogibanje instrumentom, vzpostavljenim za omejitev trgovine z orožjem, vključno z embargi ZN na orožje, sankcijami OVSE in omejevalnimi ukrepi EU.
6. Svet poudarja zavezanost držav članic večstranskim režimom za nadzor nad izvozom, pri čemer ohranjajo svoje ukrepe, ki podpirajo nadaljnji večstranski pristop k nadzoru nad izvozom, in krepitvi delovanja teh režimov, ki so med drugim bistveni za preprečevanje destabilizirajočega kopičenja konvencionalnega orožja in spodbujanje mednarodnega miru.
7. Svet opozarja, da je odziv EU in njenih držav članic na vojno agresijo Rusije proti Ukrajini, tudi z ukrepi pomoči v okviru Evropskega mirovnega instrumenta v podporo neodtujljivi pravici Ukrajine do samoobrambe v skladu z mednarodnim pravom, vključno z Ustanovno listino ZN, pokazal neomajno zavezanost EU zagotavljanju nadaljnje podpore Ukrajini in njenemu prebivalstvu, dokler bo to potrebno. Nadalje opozarja, da se vojaška podpora zagotavlja ob doslednem spoštovanju varnostne in obrambne politike nekaterih držav članic ter ob upoštevanju varnostnih in obrambnih interesov vseh držav članic.
8. Svet priznava, da lahko ukrepi za olajšanje izvoza vojaške tehnologije in opreme, ki so ju skupaj razvile države članice, spodbudijo sodelovanje v okviru Unije in znatno prispevajo h krepitvi svetovne konkurenčnosti obrambne tehnološko-industrijske baze Unije, kar pa prispeva k povečanju splošne obrambne pripravljenosti in zmogljivosti Evrope.

9. Svet pozdravlja skupno sporočilo Evropske komisije in visokega predstavnika o strategiji za evropsko obrambno industrijo, v katerem države članice pozivata, naj preučijo načine za postopno nadaljnje približevanje svojih praks nadzora nad izvozom orožja, zlasti za tiste obrambne zmogljivosti, ki so razvite skupaj, in jih spodbujata k izmenjavi najboljših praks v zvezi s pravili o nadzoru nad izvozom za skupno razvite zmogljivosti.
10. Svet pozdravlja sprejetje Uredbe (EU) 2025/41 o ukrepih za uvoz, izvoz in tranzit strelnega orožja, pomembnih sestavnih delov ter streliva (prenovitev) 19. decembra 2024. Poudarja, kako pomembno je, da se pri izvozu strelnega orožja za civilno uporabo spoštujejo enaki standardi, kot veljajo za izvoz vojaške tehnologije in opreme. Izrecno pozdravlja uporabo meril iz Skupnega stališča za izvoz strelnega orožja za civilno uporabo in jasno razmejitve med področjem uporabe obeh pravnih aktov.
11. Svet priznava pomen izvoza orožja za vzpostavitev dolgoročnih odnosov med državami članicami dobaviteljicami in končnimi uporabniki, kar lahko pomaga pri vzpostavljanju in krepitvi partnerstev na področju varnosti in obrambe, s čimer se krepi naša sposobnost prispevanja k miru in varnosti naše celine, odzivanja na zunanje konflikte in krize ter zaščite EU in njenih državljanov in državljanek v skladu s strateškim kompasom EU.
12. Svet ponovno poudarja svojo zavezanost preglednosti v mednarodni trgovini z orožjem, in sicer s številnimi konkretnimi ukrepi, ki naj bi olajšali pravilno, skladno in pravočasno poročanje o izvozu orožja v državah članicah. Ti ukrepi vključujejo jasne roke za poročanje za letno poročilo EU ter nadaljnje smernice o vsebini in postopku poročanja v spremenjenem Skupnem stališču 2008/944/SZVP in navodilih za uporabnike. Pozdravlja rezultate dela podskupine za izvoz konvencionalnega orožja (COARM) v sklopu Delovne skupine za neširjenje orožja in izvoz orožja v zvezi z najboljšimi praksami za sporočanje ustreznih informacij o dejanskem izvozu. Države članice se zavezujejo, da bodo poročale o vrednosti dejanskega izvoza, kadar je na voljo, in po potrebi preučile načine, kako take informacije dati na voljo.
13. Svet pozdravlja dogovor držav članic o nadaljnjem izboljšanju delovnih metod COARM, vključno z vzpostavitvijo podatkovne zbirke za uradnike, pristojne za izdajanje dovoljenj, maja 2022. Države članice in institucije EU spodbuja, naj prispevajo k razvoju podatkovne zbirke.

14. Svet se zavezuje, da si bo še naprej prizadeval za spodbujanje univerzalizacije in učinkovitega izvajanja Pogodbe o trgovini z orožjem, vključno s preglednim poročanjem, in sicer z v rezultate usmerjenim in sinergijskim ozaveščanjem. Ponovno poudarja svoje prepričanje, da se z okrepljeno univerzalizacijo in izvajanjem Pogodbe o trgovini z orožjem spodbuja cilj te pogodbe glede sodelovanja, preglednosti in odgovornega ukrepanja na podlagi ureditve mednarodne trgovine z orožjem, kar prispeva k mednarodnemu miru in varnosti ter zmanjšuje trpljenje ljudi. Izraža zaskrbljenost zaradi negativne dinamike Pogodbe o trgovini z orožjem, tudi v zvezi s predložitvijo letnih poročil. Pozdravlja dejstvo, da je k Pogodbi o trgovini z orožjem že pristopilo veliko število držav, obenem pa poziva k okrepljenim prizadevanjem za univerzalizacijo. Države, ki tega še niso storile, poziva, naj pristopijo k Pogodbi o trgovini z orožjem ali jo ratificirajo in do pristopa oziroma ratifikacije že izvajajo njene določbe.
15. Svet izpostavlja pomen in ustreznost ozaveščanja EU v odnosu do tretjih držav v podporo učinkovitemu nadzoru nad izvozom orožja ter se zavezuje, da bo nadaljeval in krepil sodelovanje s partnerskimi državami, zlasti z državami kandidatkami za članstvo v EU in državami iz sosledstva EU. Tretje države spodbuja, naj se pridružijo Skupnemu stališču 2008/944/SZVP in vsaki njegovi naknadni reviziji.
16. Svet se zavezuje, da bo nadaljeval delo v zvezi z elementi, ki podpirajo odgovorno trgovino z vojaško tehnologijo in opremo, ter COARM po potrebi zadolžuje:
- (1) k nadaljnjemu preučevanju načinov za podporo sledenju vojaške tehnologije in opreme z namenom preprečevanja in pregona preusmerjanja, vključno z označevanjem orožja in streliva, z uporabo inovativnih tehničnih rešitev za sledenje; k ohranjanju podpiranja in prizadevanja za nadaljnji razvoj globalnega mehanizma za poročanje o konvencionalnem orožju in pripadajočem strelivu (iTrace);
 - (2) ob priznavanju pomena dobrih odnosov in sodelovanja med državami izvoznici in uvoznici, vključno s preverjanjem in spremljanjem končnih uporabnikov kot orodja za preprečevanje preusmerjanja, k spodbujanju držav članic in tretjih držav, ki so pripravljene sodelovati, da skupaj preučijo take odnose in sodelovanje, ter k prizadevanju za razvoj najboljših praks za države članice;
 - (3) k dogovoru o sredstvih za olajšanje izvoza vojaške tehnologije in opreme, ki so ju skupaj razvile države članice;

- (4) k preučitvi načinov za obravnavo tveganj, da bi se vojaška tehnologija ali oprema, namenjena izvozu, lahko uporabila za izvajanje ali omogočanje hudih nasilnih dejanj nad osebami, ki pripadajo skupinam, ki so posebej zaščitene z mednarodnim pravom človekovih pravic in mednarodnim humanitarnim pravom;
 - (5) k podpori krepitvi zmogljivosti tretjih držav v zvezi z upravljanjem zalog orožja in streliva;
 - (6) k spodbujanju nadaljnjega približevanja minimalnim standardom nadzora nad nematerialno tehnologijo in prenosi znanja;
 - (7) k nadaljnjim prizadevanjem za vzpostavljanje stikov z obrambno energijo Unije, da bi spodbujali izmenjavo informacij, preglednost ter približevanje varnostne politike in gospodarskih vidikov, tudi v okviru Pogodbe o trgovini z orožjem;
 - (8) k oceni uporabe Sklepa Sveta (SZVP) 2021/38 z dne 15. januarja 2021 o vzpostavitvi skupnega pristopa glede elementov dovoljenj za končnega uporabnika v okviru izvoza osebne in lahkega orožja ter pripadajočega streliva.
17. Svet opozarja na obveznost zagotavljanja usklajenosti zunanjega delovanja Unije v skladu s členom 21(3), drugi odstavek, Pogodbe o Evropski uniji; v zvezi s tem opozarja na pomen dosledne politike za nadzor nad izvozom vojaške tehnologije in opreme ter blaga z dvojno rabo.
18. Svet nalaga COARM, naj čez pet let ponovno oceni izvajanje Skupnega stališča 2008/944/SZVP, kakor je bilo spremenjeno s Sklepom Sveta (SZVP) 2025/779.
-